



Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2021 m. kovo 30 d.

Skirtingi muitinio tikrinimo metodai daro poveikį ES pajamoms

Kaip teigiama naujoje Europos Audito Rūmų ataskaitoje, valstybių narių muitinis tikrinimas vis dar nepakankamai suderintas, kad būtų tinkamai apsaugoti ES finansiniai interesai. Nepaisant pastarojo meto veiksmų teisinga kryptimi, ES taisyklės nėra pakankamai tinkamai parengtos, kad užtikrintų, jog valstybės narės vienodai atrenka tikrintinas importuojamas prekes. Iš tiesų jos taiko taisykles labai skirtingai, o tai galėtų leisti veiklos vykdytojams pasinaudoti ES įvežimo punktais, kuriuose taikoma mažiau muitinio tikrinimo priemonių. Auditoriai taip pat įspėja, kad kai kurios valstybės narės neatlieka reikalaujamos visų deklaracijų rizikos analizės ir kad gali būti tinkamai nenustatomi prioritetai tikrinti importuojamas prekes, kurios kelia didesnę riziką.

„Kad nesąžiningi importuotojai negalėtų išvengti muitų, pasinaudodami pasienio įvežimo punktais, kuriuose įgyvendinama mažiau muitinio tikrinimo priemonių, būtina, kad tikrinimo atrankos procedūros visoje muitų sąjungoje būtų taikomos vienodai, – teigė už ataskaitą atsakingas Audito Rūmų narys Janas Gregoras. – Šiuo metu ES muitinis tikrinimas nėra tinkamai suderintas, o tai kenkia ES finansiniams interesams.“

Muitų sąjunga yra svarbi ES prekybai, o importo muitai yra svarbus ES pajamų šaltinis. Teisiškai reikalaujama, kad Europos Komisija užtikrintų, jog valstybės narės muitinį tikrinimą taikytų panašiai. Siekdama suderinti tai, kaip valstybės narės tikrinti atrenka importuojamas prekes, Komisija neseniai patvirtino muitinės finansinės rizikos sistemą, kurią sudaro bendri kriterijai ir standartai, taip pat gairės, kurias patvirtino valstybės narės. Auditoriai pripažįsta, kad sistemos įgyvendinimas yra svarbus žingsnis siekiant vienodai taikyti muitinį tikrinimą, kuris yra būtinas veiksmingam muitų surinkimui užtikrinti. Tačiau auditoriai taip pat kritiškai vertina standartus, nes jie tinkamai neapibrėžia rizikos sąvokos ir yra nepakankamai griežti, todėl valstybėms narėms suteikiama per daug laisvės taikyti mažiau tikrinimo priemonių. Be to, trūksta svarbių elementų, pavyzdžiui, ES masto importo analizės, tinkamų duomenų gavybos metodų ir elektroninės prekybos importo finansinės rizikos mažinimo metodų.

Praktiškai standartai iš esmės nepakeitė to, kaip valstybės narės atrenka tikrintinas importuojamas prekes, nes jos iš esmės pagal senus kriterijus, pagal kuriuos nustatomos įtarimą keliančios

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

importuojamos prekės, pritaikė atitinkamus naujosios sistemos kriterijus. Auditoriai taip pat nustatė, kad valstybės narės nevienodai aiškino rizikos signalus ir kad jų procedūros, skirtos tikrinimų skaičiui iki įmanomo lygio sumažinti, taip pat skyrėsi. Todėl importo deklaracijų, kurioms taikomas tikrinimas, dalis ES šalyse labai skyrėsi – nuo mažiau nei 1 % iki daugiau nei 60 %. Be to, auditoriai pastebėjo, kad valstybėse narėse taikomos skirtingos taisyklės dėl rizikos valdymo sistemos atrinktų tikrinimų nevykdymo. Todėl šis rekomendacijų nesilaikymo lygis svyravo nuo 2 % iki 60 %. Auditoriai taip pat nustatė, kad daugelis muitinės deklaracijų nebuvo įtrauktos į rizikos analizę, kuria grindžiamas muitinis tikrinimas. ES šalys viena su kita pasidalijo tik labai ribota informacija apie importuotojus, kurie, jų vertinimu, kelia riziką, – tai galėtų leisti tiems importuotojams išvengti tikrinimo, nukreipiant juos į tas valstybes nares, kurios jų nelaiko įtartinais.

Auditoriai rekomenduoja Komisijai geriau užtikrinti, kad būtų taikomas vienodas muitinis tikrinimas, ir sukurti visaverčius ES lygmens analizės ir koordinavimo pajėgumus. Jie taip pat pabrėžia, kad pažanga priklausys nuo valstybių narių paramos ir pritarimo.

Bendroji informacija

ES turi išimtinę kompetenciją priimti muitinės srities teisės aktus, o valstybės narės yra atsakingos už jų praktinį įgyvendinimą. 2019 m. valstybės narės į ES biudžetą skyrė 21,4 milijardo eurų muitų, o tai sudaro 13 % visų ES biudžeto pajamų. Pagrindinės į ES eksportuojančios šalys buvo Kinija, JAV ir Rusija. Dažniausiai importuojamų prekių sąrašo viršuje buvo baldai, sporto įranga, žaislai ir drabužiai.

Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 04/2021 „Muitinis tikrinimas: nepakankamas suderinimas daro žalą ES finansiniams interesams“ 23 ES kalbomis pateikta eca.europa.eu.

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba: press@eca.europa.eu

Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 553 547

Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502